

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ & ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΜΗΜΑ Δ'

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες : Μ. Στάντζου - Χ. Νούνης

Τηλέφωνο : 210 3375 463 - 046

FAX : 210 3375354

ΘΕΜΑ: Ενδείξεις συναλλαγών/δραστηριοτήτων ασυνήθων ή ύποπτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η παρούσα εγκύκλιος απευθύνεται στα υπόχρεα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του ν.3691/2008 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει και τα οποία εποπτεύονται για την εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω νόμου από τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και είναι τα ακόλουθα:

- οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,
- οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου,
- οι φορολογικοί ή φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες παροχής φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών,
- οι λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρτημένης εργασίας και οι ιδιώτες ελεγκτές,
- οι κτηματομεσίτες και οι κτηματομεσιτικές εταιρείες,
- οι οίκοι δημοπρασίας,
- οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας
- οι εκπλειστηριαστές,
- οι ενεχυροδανειστές.

Σκοπός της εγκυκλίου είναι η ενημέρωση των ανωτέρω προσώπων με την παρουσίαση ορισμένων ενδεικτικών περιπτώσεων ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που δύνανται να συνδέονται με απόπειρα ή

διάπραξη των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Σημειώνεται ότι, για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου και λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς των παρ. 13-14 του άρθρου 4 του ν.3691/2008, όπως ισχύει:

Ως <<τυπολογίες>> νοούνται οι ύποπτες συναλλακτικές συμπεριφορές που παρατηρούνται και σχετίζονται με πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ως *ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα* νοείται (παρ. 13 άρθρου 4 του ν.3691/2008, όπως ισχύει) η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες από τις οποίες εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 του ν. 3691/2008 ή για την εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου - πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

Ως *ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα* νοείται (παρ. 14 άρθρου 4 του ν.3691/2008, όπως ισχύει) η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες που δεν συνάδουν με την συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχουν προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

Κατωτέρω, παρατίθενται ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα συναλλαγών, δραστηριοτήτων ή συμπεριφορών (τυπολογιών) που από τη φύση τους ενδεχομένως συνδέονται με πρόθεση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και θα πρέπει να ενεργοποιούν την προβλεπόμενη από τις σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου διαδικασία εκ μέρους των υπόχρεων προσώπων.

Α. Ενδείξεις συγκεκριμένων συναλλαγών / δραστηριοτήτων - που πρέπει να θεωρούνται ως ασυνήθεις ή ύποπτες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες κατά την έννοια των παρ. 13-14 του άρθρου 4

του ν.3691/2008 - μπορεί να αφορούν στην ταυτότητα του πελάτη ως ακολούθως-.

1. Απροθυμία πελάτη να προσκομίσει κατά τη σύναψη της συναλλαγής τα προβλεπόμενα έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητάς του (Α.Υ.Ο.Ο. 1051027/20340/ΔΕ-Ε/20-4-2010 ΦΕΚ Β' 605/7-5-2010) ή όταν αυτός προσκομίζει έγγραφα αμφιβόλου γνησιότητας ή δίνει ανεπαρκείς ή ανακριβείς πληροφορίες.

2. Εκπρόσωπος νομικού προσώπου που επιχειρεί να πραγματοποιήσει συναλλαγή για λογαριασμό του νομικού προσώπου, αρνείται να δώσει τα προβλεπόμενα έγγραφα πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του νομικού προσώπου (Α.Υ.Ο.Ο. 1051027/20340/ΔΕ-Ε/20-4-2010 ΦΕΚ Β' 605/7-5-2010).

3. Επιμονή του πελάτη για διενέργεια και πληρωμή σε μετρητά συναλλαγών μεγάλης αξίας (ιδίως άνω των 15.000 ευρώ).

4. Υπάρχουν πληροφορίες από εξωτερική πηγή (τοπική κοινωνία, μέσα ενημέρωσης, κλπ) ότι πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες που πιθανώς συνδέονται με φοροδιαφυγή ή ότι διάγει πολυτελή βίο.

5. Διενεργούνται συχνές ή σημαντικού ύψους συναλλαγές επί αγαθών μεγάλης αξίας οι οποίες δεν είναι συμβατές με το συνήθη τρόπο συναλλακτικής δραστηριότητας (ενδεικτικά παραπέμπουμε και στην Κ.Υ.Α. 1011197/20542/ΔΕ-Ε/8-6-2010 ΦΕΚ Β' 918/24-6-2010 & Β' 1057/13-7-2010 «Ορισμός κριτηρίων προσδιορισμού των εμπορών αγαθών μεγάλης αξίας, ως υπόχρεων προσώπων του ν.3691/2008»).

6. Χρησιμοποιείται προσωπικός λογαριασμός του ιδιοκτήτη ή του υπαλλήλου εταιρείας, αντί του εταιρικού λογαριασμού, για τη διενέργεια συναλλαγών της εταιρείας, με σκοπό την απόκρυψη πωλήσεων ή άλλων εταιρικών γεγονότων.

7. Πραγματοποιούνται αγορές αγαθών μεγάλης αξίας, όπως σκαφών αναψυχής, πολυτελών αυτοκινήτων ή έργων τέχνης, από πρόσωπα εγκατεστημένα σε περιοχή εξωχώριων δραστηριοτήτων ή χώρα χαμηλής φορολογίας, των οποίων ο πραγματικός δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο με δηλούμενο εισόδημα (βάσει εκκαθαριστικού σημειώματος) που δεν δικαιολογεί τις αγορές αυτές.

8. Δικηγόρος φέρεται να χρησιμοποιεί προσωπικούς του λογαριασμούς για συναλλαγές φυσικών ή νομικών προσώπων που εκπροσωπεί.

9. Ασυνήθης νευρική συμπεριφορά προσώπων κατά τη διεξαγωγή συναλλαγής.

10. Μη επίδειξη εύλογου ενδιαφέροντος από τον πελάτη για τους κινδύνους ή τους οικονομικούς όρους της συναλλαγής.

11. Άρνηση του πελάτη να έχει προσωπικές επαφές με την επιχείρηση.

12. Επαναλαμβανόμενες όμοιες συναλλαγές για ποσά λίγο κάτω από το ελάχιστο όριο, για το οποίο απαιτείται εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας (15.000 ευρώ).

13. Συχνή αλλαγή διεύθυνσης του πελάτη που δεν δικαιολογείται από την επαγγελματική του δραστηριότητα.

14. Περιπτώσεις πελατών, των οποίων αλλάζει συνεχώς η εμφάνισή και η συμπεριφορά, υποδηλώνοντας αλλαγή του βιοτικού τους επιπέδου.

15. Το τηλέφωνο του σπιτιού ή της επιχείρησης του πελάτη είναι απενεργοποιημένο.

16. Η ύπαρξη υπόνοιας ή η διαπίστωση ίδρυσης εικονικών επιχειρήσεων από τον πελάτη.

17. Αγοραπωλησία ακινήτου εμφανίζεται να έχει πραγματοποιηθεί χωρίς να έχει τηρηθεί ο απαιτούμενος από το νόμο τύπος, π.χ. με ιδιωτικό συμφωνητικό.

18. Από τα στοιχεία του ακινήτου που αναφέρονται στο συμβόλαιο μεταβίβασης προκύπτει ότι το ακίνητο έχει περιέλθει στην κυριότητα του πωλητή πολύ πρόσφατα (διαδοχικές αγοραπωλησίες ακινήτων).

B. Ενδείξεις συμπεριφοράς υπαλλήλων υπόχρεων προσώπων που μπορεί να θεωρηθούν ύποπτες ότι συνδέονται με πρόθεση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και θα πρέπει να ενεργοποιούν την προβλεπόμενη στις σχετικές διατάξεις διαδικασία:

1. Ο υπάλληλος κάνει σπάταλο τρόπο ζωής που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από το μισθό του.

2. Ο υπάλληλος παραλείπει να συμμορφωθεί με αναγνωρισμένες πολιτικές, διαδικασίες και μεθόδους.
3. Ο υπάλληλος είναι απρόθυμος να πάρει άδεια.
4. Αλλαγές στην απόδοση ή στον τρόπο συμπεριφοράς του υπαλλήλου.
5. Υπάλληλος διατηρεί κοινωνικές σχέσεις πέραν του συνήθους με πελάτες της εταιρείας.

Τα προειδοποιητικά σημάδια ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών, δραστηριοτήτων ή συμπεριφορών, που εκτέθηκαν στις ως άνω ενότητες Α και Β δεν υποδεικνύουν απαραίτητα νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή /και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ωστόσο, αποτελούν ενδείξεις για τα υπόχρεα πρόσωπα ότι θα πρέπει να

προβαίνουν σε περαιτέρω διερεύνηση των ανωτέρω αναφερόμενων γεγονότων, ενεργοποιώντας την προβλεπόμενη στις σχετικές διατάξεις διαδικασία περί αποστολής αναφοράς ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή του Άρθρου 7 του ν.3691/2008, όπως ισχύει (ΠΟΛ. 1196/2012).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1. Δ.Ο.Υ.
2. Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Δ.Ε.Κ.)
3. Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης
4. Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)
5. Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.)
6. Περιοδικό «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»
7. Αποδέκτες ΠΙΝΑΚΩΝ ΣΤ' (οι με αριθμό 1 και 3)
8. Αποδέκτες ΠΙΝΑΚΩΝ Η' (εκτός των με αριθμό 4, 8, 10 και 11), Θ' (οι με αριθμό 3, 9 και 13), Ι', ΙΒ' (οι με αριθ. 1, 2, 3, 4 και 7), ΙΣΤ' (οι με αριθμό 1, 5, 12, 14, 15, 17, 18, 19 έως 23 και 30)
9. Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών

Ελ. Βενιζέλου 44 & Χαρ. Τρικούπη , 10679 Αθήνα

10. Σύνδεσμος Ελλήνων Κτηματομεσιτών Γρ. Λαμπράκη 87, 185 34 Πειραιάς
11. Ομοσπονδία Μεσιτών Αστικών Συμβάσεων Ελλάδος
Χ. Τρικούπη 24, 106 72 Αθήνα
12. Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων Αμερικής 12,
106 71 Αθήνα
13. Ελληνικό Κέντρο Αργυροχρυσοχόιας (ΕΛ.Κ.Α. Α.Ε.) Βύρωνος 7, 172 35
Δάφνη
14. Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Αργυροχρυσοχόων Κοσμηματοπωλών
Ωρολογοπωλών (Π.Ο.Β.Α.Κ.Ω.), Λέκκα 20, 105 62 Αθήνα
15. Κέντρο Ελληνικής Γούνας (Κ.Ε.Γ. Α.Ε.)
1° χλμ. Δισπηλιού - Καστοριάς, 521 00 Καστοριά
16. Σωματείο Αρχαιοπωλών & Εμπόρων Έργων Τέχνης της Ελλάδος
Καπνικαρέας 9-11, 105 56 Αθήνα
17. Π.Ο.Ε. - Δ.Ο.Υ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Υπ. Οικονομικών
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
5. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων
6. Γραφείο Ειδ. Γραμματέα Σ.Δ.Ο.Ε.
7. Γραφείο Γεν. Δ/ντή Οικονομικής Πολιτικής
8. Γραφεία Γεν. Δ/ντών Φορολογικών Ελέγχων & Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων,
Φορολογίας, Διοικητικής Υποστήριξης, Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών
Κληροδοτημάτων, Οικονομικής Επιθεώρησης και ΚΕ.Π.Υ.Ο.
9. Δ/νση Πιστωτικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων

ΙΟ.Δ/νσεις Γεν. Διευθύνσεων Φορολογικών Ελέγχων & Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, Φορολογίας και Οικονομικής Επιθεώρησης

11. Δ/νσεις Σ.Δ.Ο.Ε. (Κ.Υ.)

12. Γ.Γ.Π.Σ. - Δ/νση 30* ^Εφαρμογών Η/Υ (3 αντίγραφα)

13. Δ/νση Ελέγχων - Τμήματα Α', Β', Γ', (από 1 αντίγραφο). Δ' (10 αντίγραφα)

14. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών (5 αντίγραφα)

15. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων (10 αντίγραφα)